

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

അഥ കന്യചിദ് ദ്വിജവരസ്യാംഗിരഃപ്രവരസ്യ ശമദമതപഃ -
സ്വാധ്യായാധ്യയനത്യാഗസന്തോഷതിതിക്ഷാപ്രശ്രയവിദ്യാ -
നസ്മയാത്മജ്ഞാനാനന്ദയുക്തസ്യാത്മസദ്യശശ്രുതശീലാചാര -
രൂപൗദാർയഗുണാ നവ സോദർയാ അംഗജാ ബഭൂവുർമിഥുനം ച
യവീയസ്യാം ഭാർയായാം ॥ 1 ॥

യസ്തു തത്ര പുമാംസ്തം പരമഭാഗവതം രാജർഷിപ്രവരം
ഭരതമുത്സൃഷ്ടമൃഗശരീരം ചരമശരീരേണ വിപ്രത്വം
ഗതമാഹുഃ ॥ 2 ॥

തത്രാപി സ്വജനസംഗാച്ച ഭൃശമുദ്വിജമാനോ ഭഗവതഃ
കർമബന്ധവിധ്വംസനശ്രവണസ്മരണഗുണവിവരണ -
ചരണാരവിന്ദയുഗലം മനസാ വിദധദാത്മനഃ
പ്രതിഘാതമാശങ്കമാനോ ഭഗവദനുഗ്രഹേണാനുസ്മൃത -
സ്വപൂർവജൻമാവലിരാത്മാനമുൻമത്തജഡാന്ധബധിര -
സ്വരൂപേണ ദർശയാമാസ ലോകസ്യ ॥ 3 ॥

തസ്യാപി ഹ വാ ആത്മജസ്യ വിപ്രഃ പുത്രസ്തേഹാനുബദ്ധമനാ
ആ സമാവർതനാത്സംസ്കാരാൻ യഥോപദേശം വിദധാന
ഉപനീതസ്യ ച പുനഃ ശൗചാചമനാദീൻ കർമനിയമാ -

നനഭിപ്രേതാനപി സമശിക്ഷയദനുശിഷ്ടേന ഹി ഭാവ്യം
പിതും പുത്രേണേതി || 4 ||

സ ചാപി തദു ഹ പിതൃസന്നിധാവേവാസധീചീനമിവ
സ്ഥ കരോതി ഛന്ദാംസ്യധ്യാപയിഷ്യൻ സഹ വ്യാഹൃതിഭിഃ
സപ്രണവശിരസ്ത്രിപദീം സാവിത്രിം ഗ്രൈഷ്മവാസന്തികാ -
ന്മാസാനധീയാനമപ്യസമവേതരൂപം ഗ്രാഹയാമാസ || 5 ||

ഏവം സ്വതനുജ ആത്മന്യനുരാഗാവേശിതചിത്തഃ
ശൗചാധ്യയനവ്രതനിയമഗുർവനലശുശ്രൂഷണാദ്യൗപ -
കുർവാണകകർമാൺയനഭിയുക്താൻയപി സമനുശിഷ്ടേന
ഭാവ്യമിത്യുസദാഗ്രഹഃ പുത്രമനുശാസ്യ സ്വയം
താവദനധിഗതമനോരഥഃ കാലേനാപ്രമത്തേന
സ്വയം ഗൃഹ ഏവ പ്രമത്ത ഉപസംഹൃതഃ || 6 ||

അഥ യവീയസീ ദ്വിജസതീ സ്വഗർഭജാതം മിമുനം
സപത്യാ ഉപന്യസ്യ സ്വയമനുസംസ്ഥയാപതിലോകമഗാത് || 7 ||

പിതർയുപരതേ ഭ്രാതര ഏനമതത്പ്രഭാവവിദസ്ത്രയ്യാം
വിദ്യായാമേവ പര്യവസിതമതയോ ന പരവിദ്യായാം
ജഡമതിരിതി ഭ്രാതൂരനുശാസനനിർബന്ധാന്നുവൃത്സന്ത || 8 ||

സ ച പ്രാകൃതൈർദ്വിപദപശുഭിരുന്മത്തജഡബധിരേ -
ത്യഭിഭാഷ്യമാണോ യദാ തദനുരൂപാണി പ്രഭാഷതേ കർമാണി
ച സ കാർയമാണഃ പരേച്ഛയാ കരോതി വിഷ്ടിതോ വേതനതോ
വാ യാച്ഛന്തോ യദുച്ഛയാ വോപസാദിതമൽപം ബഹു മൃഷ്ടം
കദന്നം വാഭ്യവഹരതി പരം നേന്ദ്രിയപ്രീതിനിമിത്തം |
നിത്യനിവൃത്തനിമിത്തസ്വസിദ്ധവിശുദ്ധാനുഭവാനന്ദ -

സ്വാത്മലാഭാധിഗമഃ സുഖദുഃഖയോർദ്വന്ദ്വനിമിത്തയോ -
രസംഭാവിതദേഹാഭിമാനഃ || 9 ||

ശീതോഷ്ണവാതവർഷേഷു വൃഷ ഇവാനാവൃതാംഗഃ പീനഃ
സംഹനനാംഗഃ സ്ഥണ്ഡിലസംവേശനാനുന്മർദ്ദനാമജ്ജന -
രജസാ മഹാമണിരിവാനഭിവൃക്തബ്രഹ്മവർചസഃ കുപടാ -
വൃതകടിരുപവീതേനോരുമഷിണാ ദ്വിജാതിരിതി ബ്രഹ്മ -
ബന്ധുരിതി സംജ്ഞയാതജ്ജ്ഞാനാവമതോ വിചചാര || 10 ||

യദാ തു പരത ആഹാരം കർമ്മവേതനത ഈഹമാനഃ
സ്വഭ്രാതൃഭിരപി കേദാരകർമ്മണി നിരൂപിതസ്തദപി
കരോതി കിന്തു ന സമം വിഷമം ന്യൂനമധികമിതി
വേദ കണപിണ്ഡാകഫലീകരണകുൽമാഷസ്ഥാലീ -
പുരീഷാദീന്യപ്യമൃതവദഭ്യവഹരതി || 11 ||

അഥ കദാചിത്കശ്ചിദ് വൃഷലപതിർഭദ്രകാൽയൈ
പുരുഷപശുമാലഭതാപത്യകാമഃ || 12 ||

തസ്യ ഹ ദൈവമുക്തസ്യ പശോഃ പദവീം തദനുചരാഃ
പരിധാവന്തോ നിശി നിശീമസമയേ തമസാ -
ഽഽവൃതായാമനധിഗതപശവ ആകസ്മികേന വിധിനാ
കേദാരാൻ വീരാസനേന മൃഗവരാഹാദിഭ്യഃ
സംരക്ഷമാണമംഗിരഃപ്രവരസുതമപശ്യൻ || 13 ||

അഥ ത ഏനമനവദ്യലക്ഷണമവമൃശ്യ ഭർതൃകർമ്മ -
നിഷ്പത്തിം മന്യമാനാ ബദ്ധ്വാ രശനയാ ചണ്ഡികാ -
ഗൃഹമുപനിന്യൂർമുദാ വികസിതവദനാഃ || 14 ||

അഥ പണയസ്തം സ്വവിധിനാഭിഷിച്ഛാഹതേന
വാസസാഽഽച്ഛാദ്യ ഭൂഷണാലേപസ്രക്തിലകാദിഭി -

രൂപസ്കൃതം ഭുക്തവന്തം ധൂപദീപമാൽയലാജ -
 കിസലയാങ്കുരഫലോപഹാരോപേതയാ വൈശസ -
 സംസ്ഥയാ മഹതാ ഗീതസ്തുതിമൃദംഗപണവഘോഷേണ
 ച പുരുഷപശും ഭദ്രകാൽയാഃ പുരത ഉപവേശയാമാസുഃ || 15 ||

അഥ വൃഷലരാജപണിഃ പുരുഷപശോരസ്യഗാസവേന
 ദേവീം ഭദ്രകാലീം യക്ഷ്യമാണസ്തദഭിമന്ത്രിതമസി -
 മതികരാലനിശിതമുപാദദേ || 16 ||

ഇതി തേഷാം വൃഷലാനാം രജസ്തമഃപ്രകൃതീനാം
 ധനമദരജ ഉത്സികൃതമനസാം ഭഗവത്കലാ -
 വീരകുലം കദർമീകൃത്യോത്പഥേന സ്വൈരം വിഹരതാം
 ഹിംസാവിഹാരാണാം കർമാതിദാരുണം യദ്ബ്രഹ്മഭൂതസ്യ
 സാക്ഷാദ്ബ്രഹ്മർഷിസുതസ്യ നിർവൈരസ്യ സർവഭൂത -
 സുഹൃദഃ സൂനായാമപ്യനനുമതമാലംഭനം തദുപലഭ്യ
 ബ്രഹ്മതേജസാതിദുർവിഷഹേണ ദന്ധഹ്യമാനേന വപുഷാ
 സഹസോച്ചചാട സൈവ ദേവീ ഭദ്രകാലീ || 17 ||

ഭൃശമമർഷരോഷാവേശരദസവിലസിതഭ്രുകുടി -
 വിടപകുടിലദംഷ്ട്രാരുണേക്ഷണാടോപാതിഭയാനക -
 വദനാ ഹന്തുകാമേവേദം മഹാട്ടഹാസമതിസംരംഭേണ
 വിമുഞ്ചന്തീ തത ഉത്പത്യ പാപീയസാം ദുഷ്ടാനാം
 തേനൈവാസിനാ വിവൃക്തഗൗരീർഷ്ണാം ഗലാത്സ്രവന്തമ -
 സ്യഗാസവമത്യുഷ്ണം സഹ ഗണേന നിപീയാതിപാനമദ -
 വിഹ്വലോച്ചൈസ്തരാം സ്വപാർഷദൈഃ സഹ ജഗൗ
 നനർത ച വിജഹാര ച ശിരഃ കന്ദുകലീലയാ || 18 ||

ഏവമേവ ഖലു മഹദഭിചാരാതിക്രമഃ
 കാർത്ത്യന്യേനാത്മനേ ഫലതി || 19 ||

ന വാ ഏതദ്വിഷ്ണുദത്ത മഹദ്ഭൂതം യദസംഭ്രമഃ
 സ്വശിരശ്ചേദന ആപതിത്യേപി വിമുക്തദേഹാദ്യാത്മഭാവ -
 സുദൃഢഹൃദയഗ്രന്ഥീനാം സർവസത്തുസുഹൃദാത്മനാം
 നിർവൈരാണാം സാക്ഷാദ്ഭഗവതാനിമിഷാരിവരായുധേനാ -
 പ്രമത്തേന തൈസ്തൈർഭാവൈഃ പരിരക്ഷ്യമാണാനാം
 തത്പാദമൂലമകുതശ്ചിദ്ഭയമുപസൃതാനാം
 ഭാഗവതപരമഹംസാനാം || 20 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യം സംഹിതായാം
 പഞ്ചമസ്കന്ധേ ജഡഭരതചരിതേ നവമോഽധ്യായഃ ||